

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši št. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Strnad — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznčila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, rekla, mocije, oznčila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svobodomiselna vlada na Portugalskem.

Na Portugalskem vladajo, kakor znano, svobodomiselniki, posebni prijatelji „Slov. Naroda“ in drugih liberalnih časopisov. Vse, kar je na Slovenskem proticerkvenega in Bogu sovražnega, je svoj čas proslavljalo Portugalsko kot „luč od zapada“. Toda pogledimo, kaj so portugalski svobodomiselniki storili v teh par letih, odkar vladajo, takega, da zaslužijo pohvalo liberalcev in socialnih demokratov. Prvo dejanje nove vlade, ki ima na vesti umor kralja Karlosa in njegovega starejšega sina ter izgon kralja Emanuela, je bilo napad na cerkvene redove. Menihi in nune so ti oznanjevalci svobode pregnali iz njihovih samostanov, jih deloma pogнали po svetu, deloma pa vrgli v ječe. Streljali so jih na ulicah, jetnike pobijali s kamenjem, jim pljuvali v obraz in izročali poulični druhalci. V ječah so jih slikali in njih slike dejali med slike raznih zločincev in lopovov. Brez preiskav in zagovornikov so pometali nedolžne žrtve v vlažne, umazane, prenapolnjene ječe, podobne podzemeljskim luknjam.

Toda ti nenasitni lopovi niso prizanesli niti poslopjem, niti umetniškim podobam, knjigam, znanstvenemu orodju ter učilom samostanskih šol. Preiskali so njihove bolnišnice in lekarne in jih opustošili, otroke in reveže so iz sirotišnic in bolnišnic, ki so jih oskrbovali samostani, pometali venkaj.

Škofove, ki so ogorčeni to satansko početje svobodomiselcev obsodili v pastirskih listih in hoteli vnebovpijoče krivice ustaviti, so obdolžili hujškanja, sovraštva in upora proti oblastem ter jih deloma izročili podivjani poulični tolpi v zasmeh, deloma jih pogнали iz dežele. Duhovnike je hotela brezverska vlada razdvojiti in jih prisiliti v nepokorščino do papeža in škofov in jim je za to obetala dobro plačo. Hotela je napraviti

razkol v cerkvi ter dati prestrašenemu ljudstvu vsaj na videz nekaj službe božje. Ne da se natančno poizvedeti, v koliko so se vladi njene hudobne nakane posrečile, ker je vlada vse katoliške časopise zatrla in uredništva veri in Cerkvi prijaznih listov razgnala. Tudi brzjavijo so pod strogim nadzorstvom vladinih pomagačev, da ni mogoče odposlati nobene vladi neljube brzjavke v svet. Vpeljali so ti svobodomiselniki razporoko, po kateri je mogoče iz ničevih vzrokov razvezati katoliški zakon, odpravili so veronauk iz šol celo po zasebnih hišah, zatrli so vse pobožnosti ter celo prepovedali duhovnikom nositi zunaj na ulici duhovsko obleko. — Vsled teh naredb je prav mnogo otrok nekrščenih. Lahko je bilo izjaviti brezverskemu ministru Alfonzu Costi na zadnjem prostozidarskem shodu v Parizu: „Predno bosta prešla dva rodova, bo katoličanstvo iz Portugalske izginilo“.

Človek bi mislil, da bodo ti svobodomiselniki vsaj za državo in ljudstvo kaj koristnega ustvarili, kakor so prej tako slovesno obetali. Zatrjevali so prej, da se bode živež pocenil in stanovanja, davki zmanjšali, da bo delavstvo dobilo več plače in manj delavnega časa in da se bo gospodarstvo na vseh poljih znatno povzdignilo. (Take obljube delajo tudi sedaj pri nas pred volitvami liberalci in socialni demokratje.) Zgodilo se je pa ravno narobe. Draginja je mnogo hujša, nego je bila prej, in po razdejanju in pregnanstvu katoliških redovnikov in redovnic so prišli tudi reveži ob miloščino in pomoč. Ubogo kmečko ljudstvo je obsojeno v še večje in hujše davke. Posledica tega je ta, da se mora vsako leto 80.000 do 120.000 (v zadnjem letu) oseb izseliti, ker ne najdejo doma dovolj dela. O kaki obrti in industriji ni več govora. Državne blagajne so prazne, toda gorje tistemu, ki bi se drznil dvigniti svoj glas proti brezverskim vladnim mogotcem. Takoj je njegovo bivališče temna podzemeljska

ječa. — Take so razmere v državi, katere vladajo prijatelji naših liberalcev in socialnih demokratov. Kdor si želi takih razmer, naj le podpira liberalce in rdečkarje in vedno bolj se bo uresničila njegova želja in kmalu bo tudi pri nas zasijala tista „luč od zapada“, katero je tako prisrčno pozdravljal „Slovenski Narod“.

Kaj je storila kranjska dežela za ceste?

Kdo se ne vozi rajši po ravnih, belih cestah, kakor po klancih in ovinkih? Dokler so vladali liberalci v deželi, se je za ceste malo storilo. Zadnja leta se je pa pokazal velikanski napredek. Mnogo klancev je izginilo, več občinskih potov se je sprejelo med deželne ceste. Naj naštejemo samo glavne zgradbe in poprave cest, katere je izvršil deželni odbor v zadnjem času.

Okrajna cesta Čatež—Moravče—Jablanica. Deželna cesta Litija—Pljuska. Okrajna cesta med Čatežem in Lipo. Cesta od Verda pri Vrhniki do južne železnice. Okrajni cesti Polhov Gradec—Zalog in Vrzenec—Suhi Dol. Poprava ceste Stična—Krka in pri Gabrovšici. Cesta Straža—Črnomelj. Okrajna cesta Novo mesto—Ločnica. Pet cest v črnomeljskem okraju. Cesta Metlika—Drašiči. Cesta Mala Gora—Polom. Cesta med vasema Smlednik in Zaloče pri Krškem. Cesta Dole—Mirna. Pri Žužemberku so se zgradile ceste Žvirče—Lazina ter ajdovska in šmihelska cesta. Novozgrajena okrajna cesta v Besnico. Cesta Šmartin—Črni Potok. Bliskov Dol pri Vidmu. Okrajna cesta Tacen—Vodice. Okrajna cesta Logatec—Laze—Planina. Okrajna cesta Dobrnič—Mirna peč. Cesta z Rake na Bučko. Nova okrajna cesta Žiri—Rovte, ki bo dolga 11.135 m, stala 221.300 K in bo vezala Poljansko dolino z Logatcem. Poprava okrajne ceste Za-

PODLISTEK.

Tomaž Pirc, sloveč zdravnik.

Za stoletnico njegovega rojstva predaval v tržiškem katol. izobraževalnem društvu P. Bohinjec.

29. oktobra je poteklo sto let, kar so rojenice vžgale luč sveta v mestu Kranju hiš. št. 15 slovečemu možu. Slovel je 40 let kot več zdravnik, kot pošten kristjan, kot dober šalivec in nenavaden original. Poznat ni bil samo po vsi Gorenjski, tudi izven Kranjske je segal njegov glas. Zato Tomaž Pirc zasluži, da mu ohranimo časten spomin.

Nabral sem nekaj podatkov iz njegovega življenja in nekaj anekdot iz njegove zdravniške prakse, da spozna cenjeno občinstvo njegov značaj, njegov talent in njegovo originalnost.

1. Njegovo življenje.

Pirčev oče je bil Tomaž (Pierz), barvarski pomočnik. Oženil se je najprvo v Cnajmu, po ženini smrti se je vrnil v rojstno mesto in se poročil z Magdaleno Likosar s Premskovega hiš. št. 1. leta 1809. Iz tega zakona je bil rojen (Simon) Tomaž Pirc, ki se je porodil kot Francoz, krščen pa je bil kot Avstrijec, ker je ravno tiste dni oktobra Avstrija Kranj vzela iz rok Francozom. Lorenc Pirc (Lorenček) je imel s soprogo Marijo Ano dva sina. Starejši sin Andrej, rojen 16. nov. 1755, je ostal kot barvar na domu v Kranju, Sav. predmestje št. 31 (sedaj 27), mlajši Tomaž, roj.

8. dec. 1761, je pa postal posestnik hiše št. 22 v Pungertu (pri Tomažku, sedaj kolar Šušteršič), nekaj časa je pa gostoval po raznih hišah. Njegov sin kirurg Tomaž Pirc je stanoval v Kranju na trgu, hiš. št. 112 in pozneje hiš. št. 115. Oče ga je namenil, da se izuči za črevljarja. Tomažku pa ni dišalo, da bi na črevljarskem stolu premikal svoje življenje, in nekega dne izgine iz Kranja. Nihče ni vedel, kam je prešel. Še-le čez pol leta ga najde neka Kranjica v Ljubljani pri znanem zdravniku dr. Fincu. Ta je pridržal Tomažka pri sebi, ker je bil deček zelo nadarjen, in ga je dal šolati. Tomaž Pirc se je dobro učil. Ko je bil v 4. šoli prvi premijant, je prejel v dar lepo knjigo. Ves v strahu in komplimentih pred šolsko komisijo se je vračal ritenski v svojo klop. A glej nesreče ali nerode! Tomaž se je izpodtaknil in pal znak po tleh kakor je bil dolg in širok. Rad je pripovedoval, kakšno veselje je s tem napravil visokim gospodom ob zeleni mizi.

Užival je tudi ustanovo, in sicer skupno z nekim duhovnim beneficijatom, za 600 kron. Ustanova ju je vezala, da sta vsako soboto skupno molila lavretanske litanije in vsako nedeljo sta morala pristopiti k obhajilni mizi.

Študiral je v Ljubljani in v Gradcu in je bil 1836. leta diplomiran za zdravnika na medicinsko-kirurški študijskem liceju v Ljubljani. Izvrševal je najprvo zasebno zdravniško prakso v Kranju in je pridno pomagal takrat že ostarelemu dr. Perko-tu. L. 1837. se je oženil z Jozefo, hčerjo podobarja Gašperja Gecelja. Imel je 12 otrok,

katerih živi še šest. Učitelju in pisatelju Ivanu Tomšiču prva žena je bila Pirčeva hči. Ena je prednica deklinške Marijine družbe v Trziču, druga je soproga tovarnarja Gockna, tretja je trgovka, omožena Treven v Idriji, sin je finančni nadzornik in prednik moške Marijine kongregacije v Ljubljani.

L. 1850. se je Tomaž Pirc preselil v Trzič, koder je kot okr. zdravnik deloval do svoje smrti, do 18. junija 1880. Leta 1855. je bil hudo zbolel. Klicali so ga v Križe k neki bolnici, ki je imela vročinsko bolezen. Prenočil je na klopi v hiši bolnice in je bolezen tudi sam nalezl.

Že iz mladega je kazal Pirc veselje do zdravniškega poklica. Odtod njegov beg k dr. Fincu v Ljubljano. Že kot dijak je rad dajal ljudem zdravniške svete. Bil je sicer zdravnik (padar) iz stare kirurške šole, pa je bil spreten in vešč. Ni dosti izpraševal bolnikov. Njegovo oko je takoj spoznalo stan bolnikov in zadelo dijagnozo. Ne samo kmečki ljudje, tudi gosposki so popraševali po njem. Klicali so ga dostikrat v Ljubljano, celo dunajskega župana je šel zdraviti in je zaslužil zato 500 gld. Vzlasti je bil dobro došel po bližnjih graščinah, koder so ga dostikrat pridržali kar po cel teden. Njegovo vedenje je bilo priprosto in kar nič se ni izpodtikal nad tem, ako so se mu smejali, ko je pri gosposki mizi jabolka jedel z zobmi, ne da bi jih z nožkom razrezal. Dober svet in zdravila so bila pri njem po ceni, govoril je navadno muhasto in osoljeno. Zvečine je bolnike sprejemal dopoldne, in sicer skupno,

gorje—Trojana. Nova okrajna cesta Suhi Dol—Lučna—Trata, ki bo dolga 10.170 m in bo stala 170.000 K. Deželna cesta Črnomelj—Vinica. Prav lepa bo nova deželna cesta Škofja Loka—kolo-dvor. Popravi se cesta Studor—Srednja vas v Bohinju. Zboljšala se je cesta Radovljica—Kamna Gorica. Okrajna cesta Karmelj—Tržišče.

Napravili so se mostovi čez Savo pri Tacnu, čez Dobljanko v Črnomlju, čez Savo pri Mojstrani, čez Krko pri Straži, čez Medijo pri Zagorju, novi železobetonski most pri Velikih Laščah, dva nova mostova pri Lužarjih, most čez Krko pri Dobravi, most čez Kolpo pri Brodu, most pri Bloški Polici, most pri Štepanji vasi, most na Kokrici pri Kranju.

Kristan je rekel na shodu v Kranju, da bi imel govoriti celo noč. Da, celo noč bi lahko govoril, ko bi samo našteval, kaj je storila dežela v teh letih, odkar vlada S. L. S. V par minutah bi bil pa gotov, ako bi govoril o delih naprednjakov.

DOPISI.

Cerklje. Jeze so se penili nad sijajno izpadlim shodom v Cerkljah liberalčki cerkljanske občine in si jo ohladili s par dopisi v svojem listu. Odgovarjati na te smrkave napade bi bilo pod častjo poštenega človeka. Ker pa le ljubite škandale in jih tudi vprižarjate, vprašamo samo to-le: Kdo je tisti imenitni 60. letni starček, ki zna dopisovati v „Slov. Domu“? Mislimo, da ni to tisti, ki je na Spodnjem Brniku prošlo nedeljo plesal z neko deklo in kalil nočni mir, ko je odbila ura že polnoč. Kdo je tisti „kmet, ki se ne straši“ v pijanosti „Urha klicati“ in spati ponoči pod kakim kozolcem? Babčev in pšaški dohtar imata sedaj besedo, da izvesta za dotične pristaše! Orožnik Zadnikar pa si lahko nekaj misli.

Iz Šenčurja. V nedeljo popoldne je predstava našega izobraževalnega društva uspela izborna. Dvorana je bila natlačena. Predstave se je udeležilo mnogo gostov iz Kranja, Suhe itd. Igralci so svojo nalogo izvršili dobro, Štempihar, brdski oskrbnik, Knobel, Jahač, Zuzem, Kobiljekar pa prav dobro. — G. pisatelj Bohinjec je bil sam pričujoč in lahko rečemo, da se bo njegova igra vzdrževala stalno na naših odrih. Pristen humor, ljudski slog, privlačna vsebina in interesantna oseba gorenjskega Herkulesa je poslušalce očarala. Igra ima 25 moških vlog in je za uprizaritev precej težka. Zato pa čast g. režiserju kaplanu Kreču, ki je igralcem vdihnil duh in moč zgodovinskega igrokaza, ki se godi na domačih tleh.

Iz Doba. V petek, dne 24. oktobra, je gorelo na Krtini. Posestniku Gašperniku je pogorelo skoro vse imetje. Revez ima sedaj prazne shrambe, na duri pa že trka zima. Na pogorišče je prihitelo pomagat veliko ljudi, ni pa bilo na pogorišču domačega gasilnega društva iz Doba. Drugim društvom ne zamerimo, a da domačinov ni bilo blizu, to je neodpušljivo. In tako društvo se jezi, da mu deželni odbor noče dati podpore iz gasilskega zaklada. Podpora ima deželni odbor za delavna društva, ne pa za lenuhe. Požarna bramba v Dobu je v liberalnih rokah in sedaj je dala svoj naj-

boljši dokaz za toliko hvalisano liberalno ljubezen do bližnjega. Gnjllobe liberalizma dobski liberalci niso mogli bolje pokazati, kakor ob svitu požara na Krtini. Zato Dobljanom en svet: Stran od liberalnih kimovcev, stran od tistih, ki veliko govore, pa nič ne naredijo. Vse drugače pa je nastopilo kat. slov. izobr. društvo. Dne 26. oktobra je priredilo predstavo in polovico čistega dobička je namenilo pogorelcu na Krtini. To se pravi imeti srce za ljudstvo in delati za ljudstvo. Takemu društvu čast!

V Škofji Loki so imeli 5. t. m. posvetovanje kovači iz kranjskega in loškega sodnega okraja glede izboljšanja kovaških razmer.

V Trzinu bo 9. novembra priredila jugoslovanska strokovna zveza delavski tečaj, ki bo trajal cel dan. Nastopilo bo več govornikov. Tudi gorenjske delavske organizacije se bodo po odposlancih udeležile tečaja.

POLITIČNI PREGLED.

Rusini groze v državnem zboru z najhujšo obstrukcijo. Prepričati hočejo mali finančni načrt, ker se boje, da bodo galski Poljaki milijone državne podpore, ako jih dobe v roke, večinoma porabili za se. Ukrajinski klub deželnega zbora je cesarskemu namestniku v Lovu predložil te-le zahteve: Rusini naj dobijo tretjino vseh deželnih poslancev. Proporcionalni in pluralitetni volilni sistem se odkloni. Veliko posestvo naj dobi toliko mandatov, kolikor mu jih gre glede na njegovo davčno moč. Nove kurije srednjega veleposvestva ni treba. Deželni odbor naj obstoja iz pet poljskih in treh ukrajinskih članov. Ukrajinska deželnozborna kurija naj ima pravico ugovora.

Nemški cesar Viljem je obiskal Dunaj, kjer ga je cesar Franc Jožef prav sijajno sprejel. Z grofom Berchtoldom se je nemški cesar večkrat in po dolgo časa razgovarjal.

Prijatelji Avstrije nista v resnici njeni zaveznici Nemčija in Italija. To se je že neštivilnokrat pokazalo. Obe prijateljstvo le hlinita, da tem lažje dosegega svoje namene, namreč uničevanje avstrijskega patriotičnega čuvstva med nemškim in italijanskim narodom v Avstriji.

Darovi moderne kulture. Za prvega pol leta 1914 znaša proračun za Avstro-Ogrsko armado 272.000.000 K in za mornarico 93.000.000 kron. Ako primerjamo te stroške z izdatki lanskega leta, vidimo, da so narasli pri armadi za 103.000.000 kron, pri mornarici za 41.000.000 kron. To je napredek, res napredek, pa žalosten!

V Zagrebu je vojno sodišče obsodilo ruskega vojvoda Jana Koopa na smrt na vešalih.

Volitev v Italiji. Iz volitev za državni zbor je sedaj znanih 507 rezultatov. Voljeni so: 238 članov ministerialne liberalno-ustavne stranke, 53 ministerialnih radikalcev, 19 ustavnih opozicionalcev, 27 katoličanov, 11 republikancev in 58 socialistov. Ožjih volitev je še nekaj. Vršile se bodo prihodnje nedelje.

Prestop v katoličanstvo. V dvorani „Slavjanske Besede“ v Sofiji se je vršil dne 28. t. m. drugi sestanek za prestop bolgarskega naroda v katoliško cerkev. Vsi govorniki brez izjeme so ta prestop priporočali. Ne priporoča ga pa „Slovenski Narod“ v Ljubljani, rekoč, da o prestopu v katoličanstvo morejo govoriti le eksaltirani elementi. Bolgari bodo v kratkem o tem govorili odločilno.

besedo, če tudi „Narodovci“ pravijo, da so eksaltirani.

Albanijo so zapustile srbske čete, kako: je zahtevala Avstrija, dne 27. t. m. popoldne.

Srbija je rada izpraznila Albanijo, ker bi vzdrževanje reda v divji deželi veliko stalo. Tudi se Srbija ne briga več toliko za luko na Jadranskem morju, ker ji je dala Grška vse ugodnosti za razvoj srbske trgovine v Solunu. — V Skoplju bo srbska vlada ustanovila vseučilišče in srednjo tehnično šolo, v Bitolju pa visoko poljedeljsko šolo.

Na Bolgarskem se je ustanovila od vlade podpirana revolucionarna družba, kateri se baje prišteva tudi bivši ministrski predsednik Gešov. Ta družba ima namen vprižarjati nemire v Stari Srbiji.

V Parizu so nabrali za narodno zrakoplovbo nad šest milijonov frankov prostovoljnih darov.

Na Španskem je odstopilo liberalno ministristvo Canalejasovo, ker ni imelo več potrebne večine.

V Lisaboni so zaradi zadnjih protivladnih nemirov zaprli več oseb, med njimi tudi generala Costo in nekaj drugih višjih častnikov.

NOVIČAR.

Kranjski naprednjaki pod rdečo marelo. Zadnjo soboto so pridri k Petrkcu v Kranju na shod poleg maloštevilnih rdečkarjev mnogoštevilni pristaši narodno-napredne stranke. Etbin Kristan iz Ljubljane jim je dve uri pogreval iz „Zarje“ svoje zabavljice na S. L. S. Čevljar Joža s Klanca je pa kot predsednik shoda razpel nad zjedinjeno stranko svojo rdečo marelo. Zraven je stal, ko je Joža govoril o učenih izpitihi na visokih šolah in priporočal naročanje na „Zarjo“, gosp. Tomaž Pavšar iz Kranja in njegova spremjevalka gđ. Theimer, ki se je govorniku zahvalila. Shod bo imel vspeh. Pripoveduje se, da se je rdečkasti družbi začel umikati dosedanji poslanec g. Ciril Pirc in da stranka novih zaveznikov še išče drugega kandidata. Čudno ni! Tudi nekaterim drugim narodnjakom kranjskega mesta je začelo tesno prihajati pri srcu, ker so spoznali, da je na sobotnem shodu še eno nečedno barvo dobila stranka in njena „bela narodna zastava“. Pred nekoliko leti jo je pomazala zveza z Nemci, zdaj pa rdeča internacionala! Rekli so: „Na ta način naša stranka mora priti na psa!“ — Drugi dan popoldne je bil shod sklican na isto mesto za kmete iz okolice. A kmeta ni bilo nobenega. „Zarja“ pravi, da je bil ta shod za kranjske razmere zelo čeden. Kristan je imel vsega skupaj samo 33 poslušalcev in še ti ga niso hoteli poslušati. Delali so razne dovite in se mu smejali, tako da je bil Kristan kmalu primoran izjaviti: „Ker vidim, da vas moje govorjenje ne zanima, bom pa končal.“ Iz tega se vidi, da ima Kristan manj poguma, kakor gđ. Theimer, ki je rekla Tomažu: „Ich wil kämpfen bis auf den letzten Athemzug.“

Deželni odbor kranjski obsodil »Dan«. Povodom disciplinarne preiskave proti sotrudniku „Dneva“, A. Bučarju, pazniku prisilne delavnice v Ljubljani, je deželni odbor izdal odlok, v katerem pravi: „Absolutno nedopustno je za vsakega deželnega uslužbenca brez izjeme stik z listom te vrste, kakor je „Dan“. Ta ljubljanski dnevnik

bogatine in reveže, popraševal jih je to in ono in povedal vsakemu, kar mu je šlo. Izbirčen ni bil v besedah, izrazil se je precej na debelo, naj si bo proti gospodi ali proti kmetu. Po obedu je šel navadno v kavarno, iz kavarne v gostilno, zvečer pa domov in po večerji je čital najnovejše medicinske knjige in časopise. Po postavi je bil sreden in silno debel.

Njegov značaj krasi njegovo krščansko prepričanje. Bil je častilec sv. R. Telesa in posebno veselje mu je bilo, nositi svetilko ob procesiji sv. R. Telesa. Ko se zadnje leto procesije ni mogel udeležiti, si je dal iz vrta prinesiti vseh vrst rože in silno mu je bilo hudo, da je moral biti doma. — Ko so ga zdravniki silili, da naj si da injicirati, ker je trpel silno hude bolečine ob zadnji bolezn, ni privolil. „Pijan ne grem na oni svet“, je rekel.

Njegov značaj najbolj označijo njegovi odgovori bolnikom.

2. Njegovo zdravljenje.

a) Neki trzni dan pride v Kranj posestnik iz Kokre in poprosi Pirca: „Gospod doktor, noge me bole, da komaj hodim. Pomagajte mi in mi kaj dajte, da bo bolje.“ „Sezuj se in pokaži noge!“ veli zdravnik. Ko pogleda nogi, pokliče deklo: „Prinesi škafo mlačne vode!“ Pacijentu pa reče, naj sede in dene nogi v vodo. On vzame nato nožiček, škarje in brisačo, se sklone in počene vkljub svoji obilnosti k škafo, umije in izbriše nogi, mu poreže velike nohtove, ki so bili že zakriviljeni in niso mogli več rasti počez skozi

čevije. Nato vstane in reče Kokranju: „Obuj se in poskusi hoditi!“ „O, zdaj pa že kar lahko hodim. Ne bo treba drugih zdravil“, izpregovori pacient. „Koliko ste pa zaslužili, gospod doktor?“ „Samo en goldinar“, odvrne Pirc, „in kadar se ti ne bo ljubilo, da si sam noge umiješ in nohtove porežeš, pa spet priidi! Za en goldinar ti bom že tudi jaz to naredil.“

b) Nekoč se pripeljejo trije Visočani v Trzin. „Kaj bi radi možje!“ jih Pirc popraša. „Nekaj bolehnih smo, g. doktor! Prišli smo, da nam pomagate in kaj daste za zdravje.“ Pirc sede na svoj stol in jih pogleduje; čez nekaj časa pa pravi: „Možje, malo manj pijte in malo več delajte, pa boste vsi zdravi. Drugih zdravil za vas nimam.“ Možje so odšli, pri vratih pa so se spogledali in rekli: „Kdo mu je neki povedal?“

c) Neki fant pride Pircu potožit, da ga oči bole in da zmiraj manj vidi. Pirc vzame škarje in začne striči fantu dolge lase, ki so mu viseli po čelu. „Ne, ne, gospod doktor! las ne dam.“ „Moram, drugače boš ob vid!“ odvrne Pirc in striže dalje. Takrat so namreč mladi ljudje nosili dolge lase in pot od las je zamakal oči, da so fanta oči bolele.

č) Žena nekega župana obišče Pirca in ga poprosi: „Gospod doktor! Naš ima tak neznanski nahod. Dajte mu kaj, da ga bode nahod pustil.“ „Pojdi v prodajalno ženka, pa robcev kupi! Za nahod so najboljši robci, da se bo mož vanje vsekaval.“

d) Prileten mož pride Pirca prosit zdravil in pravi: „Saj bi bil že prej prišel, pa peš težko hodim; kobile pa nisem rad napregel, ker je breja.“ Pirc se zareži nad njim: „Dedec, pa škripni, če se ti kobile bolj smili, kakor se sam sebi smili!“ Seveda mu je dal nato zdravil, a to pot še ni škripnil.

e) Drugič pride k Pircu bolehen mož in opomni: „Bojim se, da bi se me jetika ne pri-jela.“ „Kaj se je boš bal, sam je imaš že polne hlače!“ mu odgovori zdravnik.

f) Ako je prišel kak pijanec in tožil Pircu, da ne more jesti in da mu je želodec opešal, mu je Pirc navadno odgovoril: „Seveda, ko bi mogel želodec iz tebe vzeti, oprati, na plankah posušiti in spet nazaj djati, bi ti že pomagal. Tako ti pa ne morem.“ Dandanes zdravniki že tudi želodce izpirajo, na plankah jih pa vendar še ne suše.

g) Pri oštevanju ni bil izbirčen v besedah. Nekoč naleti v gostilni na bogataša, ki je goljufijo podpiral in hudo reveže zatiral. „Lopov! Oderuh!“ mu je zaklical, „pa me pojdi tožit.“ Pirc je bil prijatelj revežev in delavcem je navadno rekel za račun: „Kaj boš dal, saj nič nimaš.“

h) Nekdo kaže Pircu tur za vratom in ga vpraša, kaj bo iz tega? — „Se en trebuh ti bo zrasel,“ odgovori Pirc. — „Pa oba moja skupaj ne bosta odvagala tvojega,“ odvrne obiskovalec in gre. — Pircu je ta odgovor tako ugajal, da je šel za kmetom v gostilno k Turku in mu prinesel zdravila.

(Konec prih.)

je znan po umazanosti svojih tendenc, ki involvirajo špekulacijo najnižje vrste na najslabše živinske instinkte zadnjih elementov prebivalstva, in ki merijo na to, kolikor mogoče podivjati in pokvariti ljudi, ki pridejo v dotik s strupeno atmosfero tega lista. Pohujšanje mladine je očitno naloga lista. Tudi se odlikuje „Dan“ po sistematično lažljivih napadih na deželno upravo in posebej še na vodstvo deželne prisilne delavnice, torej na ono upravo, ki je obdolženec ob času njegove izredne vojaške službe prostovoljno nakazovala polne službene prejeme, za kar bi moral biti obdolženec deželnemu odboru posebno hvalo dolžan. Poleg tega je notorično, da ta list kaže jasne veleizdajske tendence, ki že same po sebi izključujejo, da bi smel deželni uslužbenec glede na svojo službeno prisego imeti z njim kaj stika. Najbolj pa velja to za paznika deželne prisilne delavnice, ki nosi uniformo in ki je dolžan vzdrževati železno vojaško disciplino. Deželni uslužbenec, ki išče stika s takim listom, v svoji službi ne more biti na mestu! Poleg tega inkriminirani članek tudi sam na sebi zasluži najostrejo obsodbo. V prvi vrsti take objave povzročajo hudo javno pohujšanje, drugi pa vsebuje članek še celo vrsto pavšalnih sumničenj, umazanih podtikanj in splošnih nizkotnih opazk na addresso, ki ni niti po lastnih trditvah obdolženca v nobeni zvezi z afero, ki ga je baje napotila za inkriminirano objavo. Niti eno niti drugo se ne strinja z dolžnostmi deželnega uslužbenca, ki je po službeni prisegi vezan varovati v uradu in izven urada ugled svoje službe. To dejanje je nečastno, je nepoštena pavšalna častikraja ter involvira nedopustno javno pohujšanje. Deželni uslužbenec, ki kaj takega stori, zgubi tisto spoštovanje, in zaupanje, ki je za deželno službo neobhodno potrebno.

Dr. Triller in zapravljeni milijoni. Poslanec dr. Žitnik je na vipavskem shodu vzel na piko dr. Trillerja, ki na shodih trdi, kako dežela zapravlja milijone. Rekel je dr. Žitnik: „V razkazu deželne imovine za l. 1912, ki ga je imel pred očmi g. dr. Triller 16. oktobra v Mestnem Domu ljubljanskem, najde črno na belem, da znašajo n. pr. aktiva melioracijskega zaklada 13.217.350 K 59 h, pasiva 15.773.489 K 70 h, torej čisti dolg 2.556.139 K 11 h. Z drugimi besedami: Dežela je od najetega posojila za vodovode, kapnice, ceste in druga melioracijska dela izdala do konca 1912 na podpora 2 milijona 556.139 K 11 h. V „Narodu“ pa smo čitali z mastnimi črkami tiskano trditev dr. Trillerja, da smo zapravili ta dva in pol milijona. Ta trditev ni samo zlobna kleveta, ampak tudi (Klici: Neumnost!) da, tudi skrajno neumna. Take bedastoče požira napredna inteligenca kot suho zlato, dasi mora šolarček v normalni šoli uvideti in razumeti, da se ceste in vodovodi ne grade s praznimi čenčami. — Sicer pa si oglejmo dolgeve mesta Ljubljane, kjer je že desetletja napredna gospoda neomejena gospodarica. Po zadnjem izkazu koncem maja t. l., je imela mestna občina ljubljanska dolga 8.809.200 K. Od te vsote odpade na elektrarno 1.397.200 kron, ki se obrestujejo in amortizujejo. In produktivno je samo še posojilo za topničarsko vojašnico. Če kje, bi v tem slučaju mogli govoriti o zapravljenosti.“ — Kako zna dr. Triller delati račune, je sam povedal v zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta, ko je rekel, da je med dohodke bil dejanj znesek 35.000 K za licej, dasiravno deželni odbor tega zneska ni izplačal in je jako dvomljivo, če ga bode kdaj izplačal. „V zaključku pa je postavljen,“ je rekel podžupan dr. Triller, „z nekakim demonstrativnim namenom“. Imenitno!

Čudni ljudje so liberalni učitelji. Poslanci S. L. S. so preskrbeli učiteljstvu, ki je oženjeno, draginjsko doklado, ostalemu neoženjenemu pa doklade, in sicer tistim, ki so jih vredni. Liberalci so dolgo časa imeli večino v deželnem zboru, in ves ta čas so imeli za učitelje le — obljube. Dali jim niso ničesar. To dobro ve vse kranjsko učiteljstvo brez razlike strank. Toda, namesto da bi liberalni stranki vsi učitelji pokazali hrbet, pa pozivajo liberalni učitelji svoje prišaste v boj, pa ne proti liberalcem, temuč proti S. L. S., tisti stranki, ki jim je izboljšala gmotno stanje in ki je sklenila že v prihodnjem deželnem zboru vrediti učiteljske plače. Ali niso ti liberalni učitelji, da ne rabimo druge ostre besede, res čudni ljudje?

Vseprek same laži. Ob vseh volitvah producirajo liberalci in rdečkarji na cente debele laži o S. L. S. S temi lažmi hočejo preslepiti ljudstvo, da bi glasovalo za njih kandidate. Tem ljudem ni za nič drugega, nego za mandate, delo prepuščajo drugim. Tudi ob teh volitvah grozno lažejo in obrekujejo. Toda zavednost našega ljudstva je tako velika, da isto ne bo sedlo na lim tem obrekovalcem. Volitve bodo to jasno pokazale. Z ogromnimi večinami bo odobrilo slovensko ljudstvo delo naših poslancev in jim vnovič poverilo mandate. Liberalci in socialisti pa se bodo, kakor vselej, po volitvah zopet poskrili v svoje — brloge.

Pozor volilci! Od nedelje, 2. novembra 1913, do vštete 9. novembra bodo po občinskih pisarnah razgrnjeni vsakemu na vpogled volilni imeniki za splošno in kmečko volilno kurijo,

zoper katere se pri županstvih ustno ali pismeno lahko vlagajo ugovori.

Volilno gibanje. V nedeljo dopoldne je bil velik shod S. L. S. v dvorani „Uniona“ v Ljubljani. Govorili so gg. Fran Povše, deželni glavar dr. Šusteršič in dr. Lampe. — V Moravčah sta imela dobro obiskan shod gg. dr. Krek in dekan Lavrenčič. — Zadnjo nedeljo je bil v Naklem dobro obiskan volilni shod, na katerem je govoril, poleg bivših poslancev Jarca in Demšarja, tudi prof. Marinko iz Kranja. — Odbor „Kmečke zveze“ za ljubljansko okolico je prosil poslanca Fr. Povšeta, da naj še kandidira.

Johanco v Vodica, ki je sleparila s telečjo krvjo, so zaprli, ker je na sumu, da tudi s prejetim denarjem ni pošteno ravnala. Liberalci izrabljajo to zadevo do skrajnosti za osramočenje S. L. S. in pravijo, da so duhovni bili v zvezi z Johančnimi sleparijami. To pa ni resnica. Č. g. župnik vodiški je bil pač kot veren Izraelec, ki hoče videti znamenja in čudeže, glede Johance preveč lahkoveren, denarja pa ni jemal nikakega. Da so duhovni sleparili, ali pa s sleparijo bili v zvezi, je podlo obrekovanje. Liberalci le zato tako kričijo o vodiški sleparici Johanči, da zakrivajo glavno sleparico, ljubljansko Johanco, namreč „Glavno posojilnico“, kjer so liberalci osleparili ljudi za tri milijone kron in so pile in še pijo nedolžnih žrtev človeško kri razne liberalne pijavke.

V ljubljanskem slovenskem gledališču bode danes prva dramska predstava pod vodstvom g. Borštnika iz Zagreba. „Slovenec“ priporoča obisk deželnega gledališča. Ako ostaneta „Sl. Narod“ in „Dan“ dosledna, utegnemo doživeti, da bode ta priporočala bojkot.

V „Ljudskem Domu“ v Kranju se bo igrala na vseh svetnikov zvečer ob pol osmi uri igra „Mlinar in njegova hči“.

„Kmečka zveza za kranjski okraj“ sprejema naročila za nakup umetnih gnojil in opozarja gospodarska društva in posamezne kmetovalce, da naj se kmalu zglase, ako hočejo dobiti jesenska umetna gnojila, in sicer stane Tomaževa žlindra 6 K 80 v, 18%, postaja Kranj. Naslov: Ivan Brodar v Hrastju, p. Kranj, predsednik „Kmečke zveze“.

Umrla je v Kranju gospa Albina Prevč roj. Jallen, stara 74 let, in je bila danes pokopana. N. v m. p. Kot enajstletna deklica je bila navzoča pri Prešernovi smrti.

Novi cestni okrajni odborniki. Kranjski deželni odbor je imenoval kot svoje zastopnike v gorenjske cestne okrajne odbore te-le može: za Bled: Gabrijel Ferjan, posestnik v Ribnem; Janez Piber, deželni poslanec, Gorje; Ivan Markeš, posestnik na Bohinjski Bistrici. — Za Brdo: Janez Bergant, posestnik, Krasce; Fr. Zupančič, župan, Dolsko; Ivan Cerar, župan Brezovica. — Za Kamnik: Val. Benkovič, posestnik, Kamnik; Andrej Mejač, veletržec, Komenda; Matija Willtschnigg, grajščinski oskrbnik, Križ. — Za Kranj: Franc Kuralt, posestnik in gostilničar, Kranj; Ivan Brodar, posestnik v Hrastju pri Kranju; Anton Koritnik, župan v Cerkljah. — Za Kranjsko goro: Ignacij Hrovat, posestnik in občinski svetnik, Jesenice; Josip Mulej, župan in posestnik, Koroška Bela; Jožef Pintbah, posestnik v Ratečah 4. — Za Litijo: Mat. Rihar, dekan, Smartno; Jožef Ranzinger, posestnik in mesar, Zagorje; Fr. Drnovšek, župan v Hotiču. — Za ljubljansko okolico: Fr. Juvan, posestnik, Sred. Gameljni; Fr. Žitnik, posestnik, Laniše. — Za Radovljico: Florijan Janc, hotelir, Radovljica; Fr. Valjavec, župnik, Leše; Jožef vitez Pogačnik, državni poslanec, Podnart; Anton Frelih, občinski svetovalec, Brezje. — Za Škofjo Loko: Jožef Hafner, trgovec in gostilničar, Škofja Loka; Fr. Weber, posestnik, Jesenovec pri Železnikih; Jožef Šubic, posestnik, Gorenja vas 30. — Za Trzič: Fr. Abačič, župan v Trzihu; Martin Dolžan, posestnik v Novakih; Peter Bohinjec, župnik v Dupljah.

Električna naprava na Završnici. Kranjski deželni odbor je dne 25. t. m. v seji sklenil, da se napravi cevovod, naročite dve turbini po 1500 konjskih sil in drugo potrebno za deželno električno napravo na Završnici. Sklenilo se je tudi, da se zgrade daljnovodi in krajevna omrežja v lastni režiji in da se za obratno hišo kupi potrebni svet.

Lov cerkljanske občine se bode dne 21. novembra 1913 ob 10. uri dopoldne pri glavarstvu v Kranju potom javne dražbe oddal v zakup za dobo petih let.

Mesarji morajo imeti pri mesnicah ali tržnih šotorih naznanjene cene za razne vrste mesa. To ukazuje c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, v smislu § 52. obrtnega reda.

V Radovljici bode kolodvor prihodnjo pomlad razširjen, da bode tudi za blago. To so dosegla posredovanja gg. poslancev viteza Pogačnika, dr. Gregoriča ter kanonika in dekana Novaka. Železniško ministrstvo je dovolilo kredit 133.000 K za zgradbo novega kolodvora. Inženirji so že prišli delat načrte. Novi kolodvor bo jako dobro vplival na razvoj mesta Radovljice.

Katoliško polit. društvo za radovljiški okraj. — Društveni odbor je sklenil soglasno

naprositi dosedanje poslance gg. dr. V. Gregorič, Iv. Piber in viteza J. Pogačnik, da prevzamejo kandidature za prihodnje deželnozbornske volitve. — Občni zbor društva se bo vršil v nedeljo dne 9. novembra pop. ob 4. uri pri Bastlu v Radovljici.

Obiskovanje grobov letos ne bo vseh svetnikov dan, ampak v nedeljo popoldne, ker so v ponedeljek verne duše.

Grosupeljski vodovod je v nedeljo slovesno blagoslovil preč. g. dekan Trček iz Smarija. Navzoči so bili deželni predsednik baron Schwarz, deželni glavar dr. Šusteršič in dr. Lampe. Po slavnosti je bil družabni sestanek pri Košaku.

Nesreča. V Ljubljani je vlak povozil v Lattermanovem drevoredu delavca Ivana Mandiča.

V Kočevju so sedmošolci štrajkali. Vsi so šli iz učne sobe, ko je profesor Chmel, ki uči fiziko in matematiko, stopil v šolo. Chmel je protestant in se zelo trudi, da bi razširil luteransko vero po Kočevju. Vrh tega je v šoli pre-strog in do dijakov surov. Kočevska duhovščina je vložila radi Chmelovega izzivanja pritožbo na c. kr. deželni šolski svet.

Ne več v Ameriko! Na Tirolskem in Predarliskem strogo preiskujejo vlake, s katerimi se vozijo naši izseljenci v Ameriko. V Ljubljani so zaprli agenta Vrabca. Kdor ve za kakega agenta, ki ljudi nepostavno napeljuje k izseljevanju, naj ga naznani po časopisih.

Odlikovanje. Na lastno prošnjo je upokojen generalni major g. Josip Tomše pl. Savskidol, poveljnik, višjega artilerijskega tečaja; ob tej priliki mu je cesar podelil viteški križec Leopoldovega reda.

Dobavni razpis. C. in. kr. mornarski provijantni urad v Pulju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava nakupiti po trgovskem običaju razne predmete, med katerimi so tudi: kava, sladkor, pšenična in ržena moka, kumin, grah, fižol, močnate jedi (testenine), čebulja, svinjska mast, krompir, kis, vino in dr. Ponudbe je vložiti čim prej, najkasneje do 30. novembra 1913 pri c. in. kr. mornarskem provijantnem uradu v Pulju. Razpis in usančni zvezek je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tržne cene. Za 100 kg: pšenice: K 23; rži: K 20; ječmena: K 20; ovsa: K 18; koruze: K 20; ajde: K 22; prosa: K 21; krompirja: K 4; fižol (rdeč): K 30; fižol (koks): 32 K; detelja: K 1-20; drva (mekha): 10 K; drva (trda): K 18; maslo: kg 3 K; jajce: komad 10 vin; seno: 100 kg 7 K; pšenična moka: 100 kg 36 K; kaša: 36 K; ješprenj: 28 kron.

Godovi prih. tedna: ponedeljek (3.) Verne duše; torek (4.) sv. Karol; sredo (5.) sv. Caharija; četrtek (6.) sv. Lenart; petek (7.) sv. Engelbert; sobota (8.) sv. Bogomir.

RAZNOTEROSTI.

V Pragi so se nekateri visoki uslužbenci občine pri nakupu stavbišč za mestno plinarno dali podkupiti. K sodišču sta povabljeni poleg drugih tudi župan dr. Groš in odvetnik dr. Venwar, ki je obdolžen, da je dobil pri nakupu stavbišč 345.000 K provizije.

Govorniške vaje v srednjih šolah. Avstrijski naučni minister je izdal odlok, s katerim priporoča, da naj se srednješolci pri raznih predmetih v šoli učijo govorništva.

Na fazane je prišel nemški cesar Viljem k našemu prestolonasledniku v Konopišt. En dan je vstrelil 1180 fazanov, njegovi spremljevalci pa 2120, tedaj skupaj 3.300 fazanov.

Delo francoskih brezvercev. Nekaj brezverskih občin je zadnji čas storilo novo zločinstvo. V okraju Cormeille so odstranili od mrtvaških rakev križe in te nadomestili s frimasonskimi znamenji. Križ pa so nastavili kot tarčo pri streljanju, katero je občina napravila. Tako daleč sega sovraštvo brezbožnežev, katere smatrajo kranjski liberalci za svoj vzor.

O levih, katere so ustrelili v Lipskem, sedaj pišejo krotitelji divjih živali, da jih je bilo škoda ustreliti. Žive bi bili lahko vjeli v mrežo in spravili nazaj v kletke, ako bi bili leve poprej malo polili z vodo.

Oporoka nekega antikrista. Gustav Lustig na Dunaju je zapustil 100.000 kron za ustanovo, s katero naj bi se podpiral zavod, ki bi vzgajal mladino na podlagi brezverske vzgoje. Smer te vzgoje, je zapisal Lustig v oporoko, naj določujejo uspehi naravoslovnih preiskav, ne pa stare verske dogme. No, ta vzgoja bo pač dobra le za opice, ne pa za ljudi, ki imajo neumrjočo dušo.

Truplo srbskega patrijarha Bogdanovića so našli v vodi že zelo razjedeno in brez glave. V Gasteinu so ga položili v rakev in ga poslali v Karlovec.

Novo strašno orožje. V angleškem vojnem pristanišču v Portsmouthu so dne 27. t. m. preizkusili novo, strašno orožje s S-žarki, s katerimi je mogoče, da se povzroče skozi zrak na daljavo eksplozije na telesih, ki se premikajo. Angleška mornariška uprava je žrtvovala staro

vojno ladjo, na katero so iz daljave 12000 metrov namerili S-žarke. Na ladji so S-žarki povzročili eksplozijo, ki je ladjo v eni sekundi v razvalino izpremenila — če je res.

Na parniku »Vulturo«, ki je na morju zgorel, je bilo tudi nekaj Slovencev, kakor Valentin Posavec in Mihael Petrovič. Na poti v Ameriko so našli smrt. Požar je povzročila tleča cigareta.

»Kralj jekla« se imenuje ameriški bogatin Andrej Carnegie, ki ima veliko jeklarn. Srca pa nima jeklenega in rad kaj da v dobre namene. Nedavno je dal 6000 dolarjev za orglje v slovenski cerkvi sv. Jožefa v Jolietu.

NOVEJŠE VESTI

Seja »Kmečke zveze za kranjski okraj« bo prihodnji ponedeljek ob 1. uri v »Ljudskem domu« v Kranju. K seji so povabljeni gg. odborniki in zastopniki »Kmečke zveze«.

V državnem zboru se obstruirajo Rusini in razprave o malem finančnem načrtu so nemogoče. Posrečilo se je le poslancu Povšetju postaviti predlog, da naj se v Avstriji napravijo tovarne za umetna gnojila, ker vožnja gnojil iz Nemčije preveč stane. Predlog je bil soglasno sprejet in odkazan odseku. Poslanec Povše je dokazal, da se na Nemškem na zemlji iste vrste dvakrat do trikrat več pridelava, kakor pri nas, ker tam vlada kmetijstvo zelo podpira z umetnim gnojili. — V seji dne 29. t. m. je bila sprejeta predloga, s katero se naloži davek na šampanjca. Potem sta se pričeli obravnavi o telefonskem omrežju in o davku na žganje, pa se nista dokončali.

Požar na Dunaju. V splošni avstrijski elektrarni na Dunaju je nastal včeraj požar, ki je razdejal strojnico in napravil veliko škodo.

Dunaj, 30. oktobra. V državnem zboru je sprejet nujni predlog, da se razširi telefonsko omrežje in napravi tretja telefonska zveza Trsta z Dunajem.

Dunaj, 30. oktobra. Prišel je sem bolgarski finančni minister Tončev, ki bo dobil pri tukajšnjih bankah 30.000.000 frankov posojila.

Belgrad, 30. oktobra. Skupščina je sprejela predlog, da Srbija vzame na Francoskem 250 milijonov frankov posojila.

Atene, 30. oktobra. Mirovna pogodba med Grško in Turčijo se bode kmalu podpisala, ker so se poslanci sporazumeli.

Budimpešta, 30. oktobra. Opozicija je strahovito ostra v državnem zboru sedanjega in bivšega ministrskega predsednika. Grofa Tiszo so imenovali poglavarja roparske čete, Lukacs pa največjega pana mista Evrope. O Lukacsu je znano, da je framason.

Za smeh in kratek čas.

V prodajalni. Trgovec: »Kako morete mene z goljufom zmerjati? ... Ali ste že kdaj pri meni kaj kupili?«

Pred sodiščem. Sodnik: »Pri zadnji poroti ste bili zadnji zatoženec in sedaj po počitnicah ste prvi. Sram vas bodi!« — Zatoženec: »Kaj pa morem jaz za to, da so vaše počitnice tako kratke?«

Zelo težko. A: »Koliko je stara tvoja sestra?« — B: »To je težko povedati. Če se jaz za eno leto postaram, se ona za eno leto pomladi. Če pojde tako naprej, bova nazadnje še dvojčka.«

Bojnik: »Gospod zdravnik! rad bi vas prosil za svet glede neke bolezni v vratu.« — Zdravnik: »Tako, takoj! Ali ste prinesli vrat seboj?«

Učitelj: »Kako se glasi stavek: »Konj vleče voz« v velevniku?« — Jakec: »Hi, hi!«

Učitelj: »Sedaj razumete, učenci, po čem se loči človek od živali. Človek ima samozavest, to se pravi, on ve, da je človek, žival se pa ne zaveda, da je žival. Kaj torej sledi iz tega, Francelj?« — Francelj: »Iz tega sledi, da, ako bi žival vedela, da je žival, bi bila človek.«

Korporal poveljuje: »Desno glej!« — Vsa četa obrne glave na desno, le Jurček se ozre na levo. — Korporal skoči ves jezen k njemu: »Butec! Ali še zdaj ne veš, kje je desna?« — Jurček: »Gospod korporal, kaj pa, če sovražnik od une strani pride?«

A: »Rekli ste, da brivec takoj pride, a že čakam pol ure.« Sluga: »Nekoliko potrpite, prosim! Zdaj zakolje še pri sosedu prašiča, potem pridele takoj vi na veslo.«

V ženski obleki. Mali Janezek je prišel nekega dne v ženski obleki v šolo. »Kako je to, da prideš tak v šolo?« ga vpraša učitelj. Janezek odgovori: »Zato, ker imam hlače razstrgane, mi je pa Micka kijkljo posodila.«

Navihaneec. Brivec: »Kako lepo vreme imamo danes!« — Tujec: »Ja, ja — v gostilni tukaj zraven to že tudi vedó!«

Radovednost. A: »Ali je tvoja žena res tudi radovedna?« — B: »To vprašaj! Saj je iz gole radovednosti na svet prišla!«

Izpred sodišča. Sodnik: »Zatoženec, vi ste najprvo ukradli plašč, potem pa takoj enemu gospodu denarnico.« — Zatoženec: »Sem bil primoran tako ravnati. Tak dragocen plašč, pa nič denarja v žepu — to bi bilo sumljivo!«

Ni res. »Verjemite mi, da skozi moja usta še ni prišla nobena laž.« — »Seveda ne, ker govorite skozi nos.«

Težko dobivanje zob.

Svežih in rudečih lic postanejo bledečni otroci, ako jim daje mamica redno, na rast lahko vplivajoče, redilne Scottove ribje oljate emulzije. Kar še posebno povzdigne vživanje iste pri otrocih, je blagodejen vpliv za časa dobivanja zob. Znano je, da so mnogi otroci v tem času najbolj čmerni, ker jim zobki težko predro čeljusti, kar jim seveda provzroča bolečine, radi katerih se ne morejo umiriti. Kdor hoče otrokom preprečiti te bolečine, ta bo gotovo posegel po Scottovi emulziji, katera se je že desetletja sijajno izkazala. Ista vsebuje v povoljni obliki potrebne snovi za rast zobkov, pomaga mlademu telesu do novih močij in pomore, da dobi otrok kmalu zdrave zobčke popolnoma brez bolečin. 9

Gena originalni steklenici je 2 x 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarni za poskušnjo.

40 do 50 kron tedensko

kot postranski zaslužek si lahko stalno zasluži vsakdo, brez kapitala in brez da bi ga to kaj motilo pri njegovem poklicu. — Natančneje brezplačno pri Ignaciju Althammer, Königinhof ob Elbi 636. 162 2—1

Premog

trboveljski, najboljši kakovosti, ima vedno v zalogi ter prodaja najceneje turdka

J. Kušlan
Glavni trg. št. 5.

Naznanilo.

Proda se iz proste roke PRISTAVA

ležeča ob križišču obeh državnih cest v Kranju. Ta pristava je porabna, kakor leži, za trgovske svrhe, prezida pa se lahko tudi v zasebno stanovanjsko poslopje. — Pogoji so razvidni v pisarni za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

161 1 **J. Rozman o Kranju.**

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhaecker**, konc. zobotehnik

V KRANJU
v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—41

Naznanilo.

Šenčurska MLEKARNA
je odprla 25. oktobra 1913 svojo podružnico v Kranju, Kokrsko predmestje št. 10 »pri Šipicu«.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev
J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. — Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—12

V najem ali na račun se odda
blizu Kranja 160 1

dobrodoča gostilna
s 1. decembrom t. l.

Natančneje pove iz prijaznosti upravništvo tiskarne.

Naznanilo.

Mihael Osterman
mesar v Kranju hiš. šte. 103, po domače »Pri Nacku« najuljudneje naznanjam slavnemu občinstvu, da sem 157 2—2

otvoril mesarijo.

Potrudil si bom cenjenim odjemalcem kar najbolje postreči ter se najuljudneje priporočam. Imel bodem vedno vsakovrstno meso.

Razširjajte »Gorenjca«!

Vsak dan od 25. oktobra dalje se bo dobivala vsaka množina svežega, pasteuriziranega mleka (liter po 18 vln.) kakor tudi vsake vrste mlečnih izdelkov.

Posneto mleko 6 vinarjev liter. Prosi se, da se potrebno naroča vedno 1 dan prej.